

Sygn. akt V CSK 310/09

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Agencji Nieruchomości Rolnych - Oddziału Terenowego w O.
przeciwko J. W. i R. Z.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 marca 2010 r.,

skargi kasacyjnej pozwanych od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 3 marca 2009 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 1 w zakresie zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w O. i uwzględniającym powództwo w kwocie 740 000 zł z ustawowymi odsetkami od 1 sierpnia 2006 r. oraz orzekającym o kosztach procesu, a także w punkcie III i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 października 2008 r. w części uchylającej nakaz zapłaty wydany przez ten Sąd w dniu 9 stycznia 2007 r. oraz w części oddalającej powództwo (pkt I) o tyle, że wymieniony nakaz uchylił, o ile zasądzone nim od pozwanych J. W. i R. Zgraii solidarnie na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych kwotę przekraczającą 740 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2006 r. i koszty procesu w całości, a dalej idące powództwo oddalił, utrzymując rozstrzygnięcie o kosztach procesu objęte punktem II, oddalił apelację w pozostałej części oraz zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 5 400 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. Poprzednim wyrokiem z dnia 20 lutego 2008 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 21 listopada 2007 r., którym utrzymany został w mocy wymieniony nakaz zapłaty, a przyznaną powódce kwotę 10 830 384,58 zł rozłożono na pięć równych rat z określeniem sposobu ich płatności i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania.

Istotne elementy ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego, podzielonych przez Sąd Apelacyjny, przedstawiały się następująco:

Prawomocnym wyrokiem karnym Sądu Okręgowego w O. z dnia 9 grudnia 2004 r. sygn. III K (...) pozwani Jan W. i R. Z. uznani zostali winnymi popełnienia przestępstw objętych art. 300 § 2 w związku z art. 301 § 1 i art. 296 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. i skazani na kary po 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na 3 letni okres próby, grzywny w rozmiarze 200 stawek dziennych, każda po 10 zł oraz zobowiązani do częściowego naprawienia szkody wyrządzonej Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa przez zapłatę kwot po 10 000 zł w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku. Pozwani dobrowolnie poddali się karze i wyrok zapadł w trybie art. 387 k.p.k. Przestępcze zachowanie J. W. polegało na tym, że w okresie od lutego do sierpnia 2001 r. w G. i innych miejscowościach, jako członek zarządu Przedsiębiorstwa Produkcji Sadowniczej „G.(...)” Spółki Akcyjnej w G., w sytuacji niewypłacalności tej Spółki i zagrożenia komorniczym zajęciem jej majątku, działając wspólnie i w porozumieniu z R. Z. i inną osobą, dążąc do udaremnienia egzekucji komorniczej, prowadzonej w oparciu o prawomocne wyroki Sądu Okręgowego w O. z dnia 15 lipca 1999 r. sygn. VI GC (...), z dnia 27 września 2000 r. sygn. VI GC (...), z dnia 14 czerwca 2000 r. sygn. VI GC (...) i z dnia 27 września 2000 r. sygn. VI GC (...) nadużył udzielonych mu uprawnień członka zarządu i

nie dopełnił spoczywającego na nim obowiązku kontroli i nadzoru nad działaniami PPS „G.(...)” S.A. i dokonał ukrycia jej majątku poprzez przeniesienie go na rzecz firmy PPHU R.(...) reprezentowanej przez R. K., celem zabezpieczenia przed egzekucją komorniczą, w ten sposób, że zawarł w imieniu PPS „G.(...)” S.A. z R. K. szereg umów, co skutkowało pozbawieniem tej Spółki majątku ruchomego i nieruchomego, uniemożliwiając w ten sposób egzekucję komorniczą na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa Oddziału Terenowego w O., w związku z czym, poniosła ona stratę w wysokości co najmniej 10 840 384,58 zł. Przypisane pozwanej R. Z., członkowi zarządu Spółki „G.(...)”, przestępcze zachowania obejmowały takie same działania, jak i J. W., a ponadto wydanie poleceń sporządzenia faktur sprzedaży maszyn i urządzeń oraz rodzin pszczelich na PPUH R.(...) [numery faktur od (...)]. Następnie, na skutek konfliktu z R. K., ponownie dokonała przeniesienia opisanego wyżej majątku na rzecz założonej w celu ukrywania majątku firmy „Gospodarstwo R.(...) B.(...)” w M. w ten sposób, że dokonała wspólnie z Janem W. i inną osobą zawarcia szeregu umów, co skutkowało pozbawieniem PPS „G.(...)” majątku ruchomego i nieruchomego, uniemożliwiając w ten sposób egzekucję komorniczą na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa Oddziału Terenowego w O., w związku z czym poniosła ona stratę w wysokości co najmniej 10 840 384,58 zł.

Przyjęcie pierwszym wyrokiem Sądu Okręgowego w O. związania opisanym wyrokiem karnym, także w odniesieniu do ustalonej w nim wysokości szkody, wyrządzonej powódce, ponieważ stanowiło to niezbędny element stanu faktycznego przestępstw pozwanych, nie zostało podzielone przez Sąd Apelacyjny, co było przyczyną uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Wyrażony został przez ten Sąd pogląd, że ustalenie wysokości szkody w wyroku karnym stanowi wprawdzie niezbędny element stanu faktycznego przestępstwa, lecz ma ocenny charakter. Wiąże samo ustalenie, że szkoda została wyrządzona, zaś jej wysokość może samodzielnie ustalić sąd cywilny, z tym, że obowiązek wykazania tego spoczywa na powódce. W toku ponownego postępowania przed Sądem pierwszej instancji powódka nie wykazała w jakiej wysokości poniosła szkodę. Sąd ten stwierdził, że z akt postępowania upadłościowego Spółki „G.(...)” wynika, że wielu wierzycieli zgłosiło swoje wierzytelności i powódka w ogóle nie zdołała się zaspokoić. Niezależnie od tego, również inne osoby skazane zostały za uniemożliwienie powódce przeprowadzenia egzekucji.

Sąd Apelacyjny uznał za nietrafne oddalenie powództwa w całości. Podzielił jednak stanowisko, że powódka nie podjęła inicjatywy dowodowej, zmierzającej do wykazania,

że w wyniku przestępczego zachowania pozwanych poniosła szkodę w wysokości 10 838 384,58 zł, na którą składa się suma jej wierzytelności względem Spółki „G.(...)”. Mimo ponawianego zobowiązania w oparciu o art. 207 § 3 k.p.c. do przedstawienia dowodów, ograniczyła się jedynie do wniosku o przeprowadzenie dowodu z akt karnych, upadłościowych i cywilnych, nie określiła, jakie konkretnie dokumenty stanowią dowody. Nie podjęła próby wskazania dowodów wnioskowanych przez pozwanych, których przeprowadzeniu nie sprzeciwiała się, nie zawarła w apelacji wniosku o przeprowadzenie konkretnych dowodów. Mimo tego, skazanie pozwanych za popełnienie przestępstwa, którego ustawowym znamieniem jest wyrządzenie wierzycielowi szkody, co wiąże w postępowaniu cywilnym, było przyczyną uznania za nietrafne stanowiska, że powódka w ogóle szkody nie poniosła. Przestępstwo opisane w art. 300 § 2 k.k. jest przestępstwem materialnym, skutkowym, do którego istoty należy rzeczywiste wyrządzenie szkody, ale już nie jej wysokość. Istotne jednak było to, że skazanie pozwanych obejmowało również przestępstwo z art. 296 § 3 k.k. w kumulatywnym zbiegu z przestępstwem z art. 300 § 2 k.k. Skazanie za przestępstwo z art. 296 § 3 k.k. możliwe jest, w wyniku ustalenia, że sprawcy wyrządzili szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, co utożsamiać należy z pojęciem mienia wielkiej wartości. Zostało ono zdefiniowane w art. 115 § 6 k.k., który określa, że mienie wielkiej wartości to takie, którego wartość w chwili popełnienia czynu zabronionego przekracza tysiąckrotną wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia. Wobec tego związanie sądu cywilnego, przewidziane art. 11 k.p.c., prowadzi do przyjęcia, że szkoda powódki obejmuje co najmniej 760 000 zł, skoro najniższe miesięczne wynagrodzenie wynosiło w okresie od lutego do sierpnia 2001 r. 760 zł. Zmiana wyroku dotyczyła zasądzenia na rzecz powódki kwoty obejmującej szkodę w wielkich rozmiarach, pomniejszoną o dokonane przez pozwanych wpłaty w łącznej wysokości 20 000 zł.

Pozwani oparli skargę kasacyjną na obu, objętych art. 398³ § 1 k.p.c. podstawach. Naruszenia prawa materialnego upatrują w wadliwej wykładni art. 415 w związku z art. 6 k.c. i nierozważeniu odpowiedzialności pozwanych na płaszczyźnie cywilnoprawnej, niezastosowaniu art. 362 k.c. i pominięciu tego, że usunięty majątek został włączony do masy upadłości, ale nie zezwalał na zaspokojenie powódki oraz nieuwzględnieniu udziału innych skazanych w uniemożliwieniu przeprowadzenia egzekucji, a także art. 361 k.c. przez nieuwzględnienie tego, że powódka nie wykazała związku przyczynowego pomiędzy działaniami pozwanych a szkodą.

Naruszenie prawa procesowego dotyczy nieprawidłowego zastosowania art. 11 k.p.c. i rozszerzenia materialnoprawnych skutków prawomocnego wyroku karnego dotyczącego innych osób na strony procesu. Niewłaściwie przyjął Sąd, że skazanie za przestępstwo z art. 296 § 3 k.k. dotyczy powódki, podczas gdy szkoda wielkich rozmiarów wyrządzona została Spółce „G.(...)”. Nietrafne jest stanowisko, że mimo bierności powódki należało zasądzić tysiąckrotną wartość najniższego wynagrodzenia bez uwzględnienia wniosków i zarzutów pozwanych, a prawomocny wyrok karny wiąże sąd cywilny w zakresie określenia szkody w wielkich rozmiarach, łącznie z obowiązkiem stosowania art. 115 § 6 k.k. Nie doszło do przeprowadzenia prawidłowego postępowania dowodowego, a z naruszeniem art. 217 § 1 i 2 k.p.c. wszystkie wnioski pozwanych zostały oddalone, co uniemożliwiło wykazanie okoliczności związanych z wysokością szkody i przyczynieniem się powódki do jej powstania. Niezgodnie z wymogami przewidzianymi art. 233 § 1 w związku z art. 382 i 381 k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. przeprowadzona została ocena dowodów. Pozwani pozbawieni zostali prawa odparcia twierdzeń i wniosków strony powodowej, ponieważ do zamknięcia rozprawy doszło mimo nieprzeprowadzenia dowodów (art. 224 k.p.c.), a rozważania Sądu drugiej instancji nie odnoszą się do całego materiału dowodowego. Nie zostały pominięte, z naruszeniem art. 207 § 3 k.p.c., twierdzenia strony powodowej, mimo dwukrotnego zobowiązania do złożenia wniosków dowodowych.

Skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji ewentualnie uchylenie go i oddalenie apelacji powódki. W obu przypadkach z przyznaniem zwrotu kosztów procesu.

Powódka wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga podstawa przewidziana art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Podstawę skargi kasacyjnej mogą stanowić wyłącznie uchybienia popełnione przez sąd drugiej instancji, skoro złożenie tego środka zaskarżenia dopuszczalne jest jedynie od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.). Wobec tego nie mogły odnieść zamierzonego rezultatu zarzuty naruszenia art. 217 § 1 i 2 w połączeniu z art. 227 k.p.c., które odnoszą się do postępowania przed Sądem Okręgowym. Bez powiązania naruszenia tych przepisów z art. 382 k.p.c. nie jest możliwa kontrola kasacyjna ich naruszenia przez sąd odwoławczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2009 r. II CSK 430/08, niepubl.). Przyjmując nawet, że

sumaryczne powołanie przepisów postępowania, w tym także art. 382 k.p.c., dotyczy jego związku z art. 217 k.p.c., to i tak nie można uznać go za skuteczny, skoro zarzuca nieprzeprowadzenie prawidłowego postępowania dowodowego. W postępowaniu apelacyjnym nie było prowadzone postępowanie dowodowe. Apelująca powódka nie złożyła wniosku o przeprowadzenie dowodu, a zatem nie było podstaw do stosowania art. 381 k.p.c. Brak odniesienia się przez sąd drugiej instancji do oddalenia wniosku dowodowego przez sąd pierwszej instancji mogło być wytknięte jedynie w ramach zarzutu naruszenia art. 378 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c., czego skarżący nie uczynili. Przepis art. 382 k.p.c. tylko wyjątkowo może stanowić podstawę kasacyjną, jeśli sąd drugiej instancji oparł orzeczenie jedynie na części materiału dowodowego, pomijając ten przeprowadzony w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji lub we własnym postępowaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2008 r. IV CSK 39/08, niepubl.). Taka sytuacja nie miała miejsca w rozpoznawanej sprawie, jak też nie został wskazany konkretny materiał dowodowy, który sąd drugiej instancji pominął. Powołanie się na uchybienie art. 224 § 1 k.p.c. byłoby uzasadnione, gdyby w instancji odwoławczej składane były wnioski dowodowe, których sąd nie uwzględnił, a miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Uregulowanie art. 232 k.p.c. jest adresowane do stron, a nie do sądu, a zatem nie mogło dojść do naruszenia go. Przyznane zdaniem drugim tego przepisu uprawnienie do dopuszczenia dowodu niewskazanego przez stronę należy do sfery dyskrecyjnej władzy sądu, a zatem podniesienie zarzutu nieskorzystania z niego mogłoby wyjątkowo być dopuszczone, jeśli skarżący wskazałby konkretny dowód, jaki powinien być dopuszczony. Nie ma podstaw do takiej wykładni tego przepisu, która nakładałaby na sąd obowiązek wyręczania stron od inicjatywy dowodowej. Ponadto dotyczy on postępowania przed sądem pierwszej instancji. Nie zasługiwał na podzielenie zarzut naruszenia art. 233 § 1 w związku z art. 382 i 381 k.p.c., skoro art. 398³ § 3 k.p.c. wyłącza możliwość oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Nie mogło dojść do naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 207 § 3 k.p.c., skoro nie stosował on tego przepisu. Wymieniony został również przez skarżących w ramach zarzutu pominięcia, niezastosowania przepisów postępowania art. 328 § 2 k.p.c., ale nie wskazali oni na czym polegać miało jego naruszenie. Przepis ten dotyczy wymogów uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji, których dochowanie nie może być przedmiotem kontroli kasacyjnej. W odniesieniu do uzasadnienia wyroku Sądu

Apelacyjnego nie podniesiono, z powołaniem art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., żadnych zarzutów.

Nie można jednak odmówić słuszności zarzutowi dokonania przez Sąd Apelacyjny niewłaściwej wykładni art. 11 k.p.c., która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Przepis ten dotyczy wiążącej mocy dowodowej w postępowaniu cywilnym ustaleń, co do popełnienia przestępstwa, zawartych w prawomocnym, skazującym wyroku karnym, wydanym w postępowaniu karnym. Stanowi on ograniczenie dowodowe w postępowaniu cywilnym, podyktowane dążeniem do uniknięcia możliwości wydawania na podstawie tego samego stanu faktycznego różnych orzeczeń w sprawach cywilnych i karnych. Jako norma szczególna, będąca wyjątkiem od zasady bezpośredniości, swobodnej oceny dowodów i czynienia w wyniku tej oceny ustaleń sądu cywilnego, podlega zwężającej wykładni. Wiążące są zatem ustalenia co do popełnienia przestępstwa, jego znamion ustawowych, zarówno podmiotowych, jak i przedmiotowych oraz wyrządzenia tym przestępstwem szkody. W odniesieniu do rozmiaru szkody wyrządzonej przestępstwem związanie będzie miało miejsce, jeśli rozmiar jej stanowi niezbędny element stanu faktycznego przestępstwa, nie zaś posiłkowy, czy też ocenny (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2005 r. III CK 624/04, niepubl. i 20 lipca 2007 r. I CSK 105/07, niepubl.). W pierwszym z przytoczonych orzeczeń wyrażone zostało także zapatrywanie, że w razie skazania pozwanego za popełnienie przestępstwa opisanego w art. 296 k.k., którym wyrządzona została „znaczną szkodą majątkową”, określenie wielkości szkody nie jest wprawdzie dowolne, ale nie musi prowadzić do ścisłego jej określenia w granicach, w których skazany zobowiązany byłby do jej wyrównania w procesie odszkodowawczym, a sąd cywilny związany jest jedynie ustaleniem, że szkoda została wyrządzona. Zasluguje ono na podzielenie z tym jednak zastrzeżeniem, że związanie dotyczy wyrządzenia szkody znacznej wartości, która określona została w art. 115 § 5 w związku z § 7 k.k.

Przenosząc te rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że przestępcze działania pozwanych wyczerpywały znamiona dwóch przestępstw opisanych w art. 300 § 2 w związku z art. 300 § 1 k.k. i art. 296 § 3 k.k. Pierwsze dotyczyło opisanych czynności, skierowanych do składników majątkowych Spółki „G.(...)” i skutkowało uniemożliwieniem przeprowadzenia egzekucji orzeczeń sądowych, którymi przyznano powódce określone wierzytelności w łącznej wysokości 10 850 384,58 zł, a zatem popełnienie go jest wyrządzeniem szkody. Wysokość jej nie jest jednak objęta znamionami przedmiotowymi tego przestępstwa, a tym samym nie

jest wiążące w postępowaniu cywilnym określenie wysokości szkody w wymienionej kwocie, dokonane w postępowaniu karnym. Drugie dotyczy wyrządzenia Spółce „G.(...)” szkody majątkowej w wielkich rozmiarach, w łącznej kwocie co najmniej 2 731 309,09 zł, na którą składa się majątek ruchomy i nieruchomy, przejęty przez Bartosza Buczka w ramach tak zwanej kompensaty, nieuiszczonych cen zakupu różnych przedmiotów od tej Spółki oraz wartość sprzedanej mu produkcji w toku. Do znamion ustawowych tego przestępstwa należy skutek w postaci wyrządzenia zarządzanemu podmiotowi szkody majątkowej, doprowadzenie do wyrządzenia szkody majątkowej. W odniesieniu do typu przestępstwa opisanego § 1 art. 296 k.k., typ przewidziany art. 296 § 3 k.k. należy do kategorii kwalifikowanych, którego elementem wyróżniającym, uzasadniającym surowszą odpowiedzialność karną jest wyrządzenie przez sprawcę szkody majątkowej w wielkich rozmiarach. Na podzielenie zasługuje przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że wyrok karny wydany przez Sąd Okręgowy w O. w dniu 9 grudnia 2004 r. sygn. akt III K (...) wiąże w rozpoznawanej sprawie co do popełnienia przez pozwanych opisanych przestępstw oraz ustalenia, że wyrządzona została szkoda powódce, a Spółce „G.(...)” w wysokości odpowiadającej co najmniej szkodzie w wielkich rozmiarach, wskazanej w art. 115 § 6 w związku z § 7 k.k. Wydanie wyroku skazującego na podstawie art. 387 k.p.k., na wniosek oskarżonych, nie różni się, w odniesieniu do ustaleń co do popełniania przestępstwa od takich ustaleń, zawartych w wyroku wydanym po przeprowadzeniu postępowania karnego na zasadach ogólnych. Nie zasługiwał na podzielenie zarzut skarżących naruszenia art. 415 k.c. w związku z art. 6 k.c. przez wadliwą interpretację i nierozważenie odpowiedzialności na płaszczyźnie cywilnoprawnej. Pozwani nie mogą bronić się zarzutem niepopełnienia przestępstwa, jak też, że tym przestępstwem nie wyrządzili szkody. Związanie wyrokiem karnym oznacza, że spełnione zostały przesłanki z art. 415 k.c.

Nie można jednak podzielić stanowiska tego Sądu, że moc wiążąca wyroku karnego oznacza, że powódce wyrządzona została szkoda w wysokości 760 000 zł. Objęta przestępstwem przewidzianym art. 300 § 2 w związku z art. 300 § 1 k.k. szkoda, spowodowana przez pozwanych polega na udaremnieniu wyegzekwowania w sądowym postępowaniu egzekucyjnym wierzytelności powódki określonych opisanymi tytułami wykonawczymi. Usunięcie ze Spółki „G.(...)” majątku, do którego egzekucja mogła być skierowana może oznaczać, że taką sumę powódka by uzyskała. Należy mieć jednak na uwadze, że wartość tego majątku nie jest tożsama z odszkodowaniem należnym powódce. Pozwani podnieśli zarzuty, przecząc takiemu konstruowaniu szkody, złożyli

wnioski o przeprowadzenie dowodów, które nie zostały uwzględnione, a wobec złożenia apelacji przez powódkę nie mogli kwestionować czynności Sądu pierwszej instancji. W tej sytuacji nierozważenie przez Sąd Apelacyjny stanowiska pozwanych wskazuje na zasadność zarzutów naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 361 k.c. polegające na przyjęciu, że zachodzi związek przyczynowy pomiędzy usunięciem mienia Spółki „G.(...)” a niemożnością zaspokojenia się powódki w zakresie kwoty 760 000 zł oraz art. 362 k.c. przez nierozważenie, czy powoływane przez pozwanych zarzuty zezwalają na zastosowanie go, tak przy uwzględnieniu kwestii formalnych, jak i materialnoprawnych.

Z powyższych względów zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w oparciu o art. 398¹⁵ k.p.c. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego pozostawione zostało końcowemu orzeczeniu na podstawie art. 398²¹ w związku z art. 391 § 1 i art. 108 § 2 k.p.c.